

VOOR EEN GOEDE CAO ZOETWAREN

VOORWOORD VAN DE VAKBONDSBESTUURDERS

We onderhandelen al sinds vorig jaar oktober met werkgeversvereniging VBZ (Nederlandse branchevereniging voor ondernemingen in koek, snoep, chocolade, zoutjes en noten) over een nieuwe cao. Naast een marginaal loonbod wil VBZ nu ook nog jeugdlonen invoeren. Akdeniz: 'Dat is onbespreekbaar. De bedrijven draaien goed, terwijl ze zeggen noodlijdend te zijn. Volgens onze leden is de productie juist gestegen of het blijft gelijk. Er is dus geen sprake van een noodzaak in de branche. Werkgevers maken volgens ons misbruik van de coronacrisis!'

Foto: FNV Bestuurder Adem Akdeniz (links) en CNV Bestuurder Roel van Riezen.

Bij bedrijven waar wel verliezen zijn, nemen wij onze verantwoordelijkheid en bieden we oplossingen op maat. In die gevallen is de werkgelegenheid voor ons erg belangrijk en zijn we bereid andere afspraken te maken. Werkgevers moeten dan wel aantonen dat daarvoor een noodzaak is. Van Riezen: 'We hebben bijvoorbeeld aangeboden dat bedrijven waar het slecht gaat ook vakantiedagen mogen geven in plaats van loonsverhoging. We bieden dus ruimte voor maatwerk. In plaats van dat werkgevers daarop ingaan, spelen ze dubbel spel. Eerst zeggen dat gelijk werk gelijk loon moet opleveren. En dan met droge ogen jeugdlonen in het eindbod zetten. Hier kunnen we nooit mee instemmen.'

Je eigen medewerkers, die onder zware omstandigheden door hebben gewerkt, een loonsverhoging bieden onder het inflatieniveau begrijpen wij niet. Gelijk werk gelijk loon is logisch en rechtvaardig, dus voer geen jeugdschalen in! Wij laten werkgevers de coronacrisis niet misbruiken om op de inkomens van de hardwerkende medewerkers te korten!

Foto: FNV Kaderlid Jacco Beeksma

IN GESPREK MET JACCO...

Dag Jacco, je werkt al een tijd bij Verkade. Hoe lang precies?

Inmiddels alweer 21 jaar. Daarvoor was ik bakker en kok van beroep. Al mijn werk had met eten te maken.

Waarom heb je hier destijds voor gekozen? Heb je er nog steeds plezier in?

De keuze om naar Verkade te gaan was heel praktisch. Het was dicht bij huis. Ik kon lekker met de fiets naar het werk. Dat is wel wat anders dan in de file te staan na een nachtdienst. En ja, ondanks dat de ploegendienst best zwaar kan zijn, heb ik altijd plezier gehad in mijn werk.

Wat zijn de leuke en minder leuke dingen?

Een voordeel van ploegendienst is dat je precies weet wat je werktijden zijn. 15 uur klaar is 15 uur klaar. In het kleinbedrijf is dat anders. Nu kan ik mijn privéleven er altijd op aanpassen. Een nadeel is dat het lichamelijk zwaar is. Naarmate je ouder wordt, wordt het steeds moeilijker. Dat zie ik ook bij mijn collega's.

Je bent al een hele tijd lid van FNV. Waarom ben je destijds lid geworden?

Dat is inderdaad al een hele poos, ik was nog bakker. Ik vind het een mooie organisatie. Ik houd van de discussie en het is een organisatie, die ergens voor staat en daarvoor strijdt. Samen met collega's iets voor elkaar krijgen. Dat spreekt mij aan. Zo hebben we bij Verkade veel voor elkaar gekregen. We hebben meerdere reorganisaties gehad en de FNV heeft daar goede afspraken gemaakt. Dat lukte, omdat we met collega's als één blok achter elkaar stonden. Als je met zijn allen achter elkaar staat, kan je veel bereiken.

Je zit ook al enige tijd in het zoetwarennetwerk, de landelijke kadergroep. Waarom doe je dat?

Ik vind het leuk om mee te denken en te discussiëren met collega's uit andere bedrijven. En te horen hoe zij het werk beleven. Waar ze tegenaan lopen en dan oplossingen te bedenken. Kortom: elkaar helpen en steunen. En natuurlijk om samen met andere collega's de strategie te bepalen om een goede cao voor elkaar te krijgen. Want die krijgen we niet meer vanzelf. Ik weet dat het mogelijk is om als je gezamenlijk optrekt de werkgevers tot andere keuzes te dwingen.

Die andere keuzes zijn wel echt nodig. Je hebt het eindbod gezien. Wat vind jij van de voorstellen van de werkgevers?

Superslecht natuurlijk, als ik kijk hoe wij en andere bedrijven hebben gedraaid. Er wordt zelfs massaal overgewerkt. Corona wordt gewoon misbruikt. Ik vind het beschamend dat ze dat durven te doen. Wij hebben extra onze schouders eronder gezet het afgelopen jaar. Mensen met klachten moesten thuisblijven en dat werk vingen wij op. Doen we graag, maar waar blijft de waardering? Ze bieden 1%! Met een inflatie van 1,5% is dat inleveren. Jeugdlonen invoeren om de jeugd aan het werk te helpen is onzin. We hebben nu al moeite met het aantrekken van jeugd. En over de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken willen ze helemaal geen harde afspraken maken. Terwijl dit de wens is van een groot deel van de

werknemers, zoals ook blijkt uit een enquête die de bond heeft uitgezet. Mensen zijn opgebrand voordat ze hun pensioenleeftijd bereiken. Vooral als je in de ploegendienst werkt, is het een zwaar beroep. Ik vind het diep en diep triest.

Werkgevers gebruiken nu het argument van corona om verslechtingen door te voeren, maar heeft dit wel echt met corona te maken?

Dat geloof ik niet. Ik hoor van mijn collega's in het zoetwarennetwerk dat er in de meeste bedrijven goede productie wordt gedraaid. Dat betekent dat er gewoon goede winsten worden gemaakt. Nu is het corona, volgend jaar is het weer wat anders. Ze willen het werk gewoon goedkoper maken. Minder geld naar ons, meer naar henzelf. Wil je aan het einde van het jaar ook nog kerstcadeautjes kopen? Dat zal steeds moeilijker gaan en steeds duurder betaald worden.

Hoe vind jij dat het zou moeten?

Werken in de sector moet weer leuk en aantrekkelijk worden. Waardeer ons harde werk met een fatsoenlijke loonsverhoging. Maak geen misbruik van corona door ons te doen laten inleveren. En maak harde afspraken over de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken. Die wens wordt ook door de politiek uitgesproken. Er is geen enkele reden om zo star te zijn. Zo blijft het ook mogelijk om nieuwe mensen aan te trekken. Dat bereik je al helemaal niet door de jeugd de helft van hun loon af te pakken.

Toch zien we dat werkgevers elk jaar weer proberen verslechtingen door te voeren. Wat staat ons te doen?

We moeten dit samen doen. Met zijn allen laten zien dat we niet steeds meer van ons laten afpakken. We zien dat in sectoren waar mensen solidair zijn en laten zien dat ze bereid zijn actief mee te doen met de bonden, ze veel voor elkaar kunnen krijgen. Kijk maar naar de metaalsector. Daar wordt nu volop actiegevoerd. Ook in de publieke sector zijn mensen in beweging. In de havens was de dreiging van actie al voldoende om de werkgevers te doen schuiven. Wat daar kan, kan hier ook. Ik begrijp dat het best eng kan zijn om mee te doen. Maar als we het samen doen, zijn we sterk. Dan kunnen we een duidelijk signaal afgeven aan de werkgevers dat we niet zomaar elk jaar weer gaan inleveren. Want één ding is zeker: als we niks doen, is dat wat ons te wachten staat.

SAMEN STAAN WE STERK, WORD OOK LID!

Een goede cao regelen we samen met de leden. Hoe meer mensen lid zijn van een vakbond, hoe sterker we staan. Nu én in de toekomst. Ben je nog geen lid van de vakbond? Meld je aan voor meer slagkracht en succes bij de cao Zoetwaren. Ga naar fnv.nl/lidworden of cnvvakmensen.nl/lidworden

TEKEN DE PETITIE VOOR EEN GOEDE CAO ZOETWAREN!

Het eindbod van de werkgevers is weggehoond door de medewerkers. Maar liefst 98% van de stemmers stemde het eindbod van de werkgevers weg. De leden van FNV Voedingsindustrie en CNV Vakmensen hebben dus een duidelijk signaal afgegeven: geen verslechtering en een fatsoenlijke loonsverhoging.

PETITIE VOOR EEN BETER EINDBOD

De werkgevers luisteren niet naar jullie en schuiven de stemming zonder te aarzelen aan de kant. VBZ en aangesloten werkgevers moeten werknemers serieus nemen en met FNV en CNV in gesprek gaan voor een goede cao. Daarom zijn wij gestart met een online petitie. Alle handtekeningen tellen we bij elkaar op om aan de werkgever een signaal af te geven dat het menens is. Stel je voor dat 80% van de werknemers in de zoetwaren de petitie tekent. Hoeveel druk zou dat niet op de werkgevers zetten? Als ze dan nog niet met een beter bod komen, zullen we de druk verder moeten opvoeren. Dat betekent dat er hardere acties komen. Wil jij meedoen met onze acties? Vul dan op het petitieformulier je telefoonnummer in en we nemen zo snel mogelijk contact met je op.

DOE MEE EN TEKEN VÓÓR 30 JUNI DE PETITIE!

Een nieuwe cao kan er alleen komen als we samen in beweging komen. Laat zien dat je meer waard bent en doe mee met onze petitie. Het enige wat je hoeft te doen is de QR-code te scannen met je mobiele telefoon. Je komt dan vanzelf op de petitiepagina. Wijs ook je collega's op de actie, zodat we zoveel mogelijk handtekeningen verzamelen.

- Voor een cao Zoetwaren met een fatsoenlijke loonsverhoging
- Tegen de inlevering van jouw loon.
- Voor behoud van jouw koopkracht.
- Voor gelijk werk gelijk loon.
- Tegen de invoering van jeugdschalen.

Scan de QR-code met je telefoon!

FNV Voedingsindustrie

CNV Vakmensen

WIJ WILLEN EEN GOEDE CAO ZOETWAREN

WIJ, AFGEVAARDIGDEN VAN DE ZOETWARENBEDRIJVEN

roepen VBZ en aangesloten werkgevers in de zoetwarenbranche op om werknemers serieus te nemen. 98% van de leden stemde tegen het eindbod van werkgevers. Waardeer onze inzet met een beter bod voor onze nieuwe cao Zoetwaren! Dat hebben wij verdiend!

- Ga met vakbonden FNV Voedingsindustrie en CNV Vakmensen in gesprek voor een goede cao.
- Ons inkomen mag er absoluut niet op achteruit gaan. Maak geen misbruik van de coronacrisis.
- Wij accepteren geen enkele verslechtering in de nieuwe cao.

Foto: CNV-kaderlid Wim Stolk

WIM, AL 49 JAAR BIJ DEZELFDE BAAS...

Dag Wim, je werkt al een aardige tijd in de zoetwarensector. Hoe lang precies?

Inderdaad al een hele poos, sinds 1972 en dat zelfs in hetzelfde bedrijf, Continental Bakeries in Dordrecht. Dus al 49 jaar bij dezelfde baas. De fabriek was dichtbij en ik kon me er goed ontwikkelen. Het is een familiebedrijf en er was veel mogelijk. Dat heeft me altijd erg aangesproken. Het lastige zijn de nachtdiensten, vooral als je ouder wordt ga je dat voelen. Helemaal aan het einde van de week ga je kapot. Ik ben nu 64 en trek dat eigenlijk niet meer. Het is ook bewezen dat de levensverwachting van mensen die nachtdiensten draaien een stuk lager is. Hier zou iets geregeld voor moeten worden.

49 jaar is een hele tijd. Wat is volgens jou de belangrijkste verandering geweest in die tijd?

Zonder twijfel de verharding. Ik zie werkgevers zich steeds harder opstellen. Er wordt steeds meer gekeken naar de wensen van de aandeelhouders en minder naar het welzijn van de werknemers. Terwijl zij toch uiteindelijk de winsten produceren. Alles wordt langzaam scheef getrokken. Een bod als de werkgevers dit jaar doen, heb ik in al die 49 jaar nog niet eerder meegemaakt.

Je bent al een tijd lid van CNV, wat was de reden om lid te worden?

Dat was bij een staking in 1993. Die staking ging over loon. Iedereen vond er wat van. Maar ik vond dat als je er iets van vindt, je je verantwoordelijkheid moet nemen en lid moet worden. Met alleen moppen komen we echt niet verder. Saamhorigheid, daar gaat het om. Met zijn allen iets presteren. Daarnaast word je geholpen met allerlei zaken. Je staat er niet meer alleen voor. Sinds een paar jaar ben ik ook actief in de landelijke kadergroep. Dan kan je meebeslissen over welke doelstellingen we hebben en hoe we die gaan bereiken.

Wat is je reactie op dit eindbod?

Zoals ik al zei, ik heb in 49 jaar niet zo'n bod meegemaakt. Ik vind het schandalig dat ze geen harde afspraken willen maken over de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken. Er wordt van ons verwacht dat we tot het uiterste gaan, maar het houdt een keer op. Dit terwijl ze weten dat heel veel mensen snakken naar deze mogelijkheid. Zelfs als ze er financieel iets voor zouden moeten inleveren. Zoveel mensen halen niet gezond hun pensioen. Dat is toch gewoon absurd. En het argument van corona om minder te bieden dan de inflatie is onzin. De bonden zijn zelfs zo coulant dat ze aanbieden om voor die bedrijven die het wel zwaar hebben aparte afspraken te maken. Toch willen de werkgevers hier niet in mee. De precieze reden weet ik niet. Volgens mij grijpen ze gewoon alles aan dat ze kunnen aangrijpen. Triest. Zoals ik zei, een bod als dit heb ik nog nooit meegemaakt in al die jaren. Ik denk dat dit een trend is, die ingezet wordt en dat moeten we stoppen.

We zagen bij de elke onderhandeling in de afgelopen jaren inderdaad al dat werkgevers proberen op allerlei manieren de cao te verslechteren. Hoe zouden werknemers daar volgens jou op moeten reageren?

Zonder twijfel zeg ik dat we actie zouden moeten voeren. Solidair zijn met elkaar. Als er oproepen komen tot acties van de bonden doe dan mee. Er zijn bedrijven, die al zeggen actie te willen voeren. Dat moeten er meer worden. Ik roep iedereen dan ook op om lid te worden van een bond en actie te voeren als daartoe opgeroepen wordt. Alleen zo kunnen we het tij keren. We laten toch niet zomaar langzaam alles van ons afpakken.

Foto: Vicevoorzitter FNV Young & United

"GELIJK WERK, GELIJK LOON IS ÉÉN VAN DE GROOTSTE VERWORVENHEDEN VAN DE VAKBOND IN DE CAO"

Het maakt concurrentie op loon onder werknemers onmogelijk. Het raakt de basis van de cao om jeugdschalen een jeugdloon in te voeren. Young & United heeft enkele jaren geleden kei en keihard gestreden voor de afschaffing van het minimum jeugdloon boven de 18. Ze hebben talloze jongeren georganiseerd en geworven met de boodschap dat het oneerlijk is dat wij anders betaald worden terwijl we exact hetzelfde werk doen. Het gaat daarbij niet alleen om loon, het betekent ook dat je als volwaardig wordt behandeld. Dat de werkgevers jeugdschalen willen invoeren in de cao Zoetwaren is onbegrijpelijk nu net het Centraal Planbureau (CPB) tot de conclusie is gekomen dat het jeugdloon verlagen naar 21 géén werkgelegenheid heeft gekost in Nederland.

De invoering van jeugdschalen is voor jongeren, voor mijn generatie, onacceptabel. Een cao-voorstel met een jeugdschaal is een voorstel dat je wegstemt en waar je voor in actie komt."

ANTWOORDEN OP VEEL GESTELDE VRAGEN

Ik probeer mijn collega's te informeren over de cao-onderhandelingen, maar ze vinden het wel goed zo. Wat kan ik doen om mijn collega's erbij te betrekken?

Het is altijd goed om met je collega's te praten over de cao-onderhandelingen. Misschien is het goed om eerst uit te leggen wat een cao precies is. Dat is een contract waarin afspraken staan die we als vakbond voor jou en je collega's maken. Dit zijn afspraken over je loon, werktijden, toeslagen, vakantie, scholing, pensioen enz.

Het lijkt allemaal vanzelfsprekend dat je veilig, gezond en met plezier kan werken voor een salaris waar je goed van kan leven. Maar is dat wel zo vanzelfsprekend? Deze afspraken komen er niet vanzelf. Hier wordt door vakbonden en werkgevers over onderhandeld.

Veel mensen weten niet precies wat een vakbond inhoudt. Een vakbond is een vereniging van mensen, die voor een werkgever werken. Werknemers verenigen zich in een vakbond om hun belangen te behartigen. Het belang van werkgevers komt namelijk niet altijd overeen met die van werknemers. Meestal wordt dit in overleg opgelost maar soms met actie als drukmiddel. Samen krijgen we meer voor elkaar. Het belang van

de zoetwarenwerkgevers komen nu niet overeen met die van werknemers. Dat betekent dat we met acties de druk richting de werkgevers moeten opvoeren. De eerste stap is lid worden van de vakbond en de tweede stap is meedoen met de acties die wij organiseren. Want een vakbond dat zijn wij samen en samen staan wij sterk.

Leden hebben massaal tegen het eindbod van werkgevers gestemd. Gaat er nu weer onderhandeld worden?

De vakbonden hebben de werkgevers laten weten dat 98% van de stemmers tegen het eindbod van de werkgevers hebben gestemd en dat wij het eindbod afwijzen. Werkgevers hebben laten weten dat zij niet bereid zijn om weer te gaan onderhandelen. Willen we dat er een nieuwe cao komt, dan zullen we met z'n allen in actie moeten komen om de werkgevers te dwingen om met een beter bod te komen.

Waarom krijg ik als 18-jarige, als het aan de werkgevers ligt, veel minder betaald dan een volwassene die ook instroomt zonder ervaring?

Jeugdlonen zijn niet meer van deze tijd, daar waren de vakbonden en zoetwaren werkgevers het in 2007 al over eens. Toen zijn de jeugdlonen al uit de cao gehaald. In de huidige cao hebben de werkgevers de mogelijkheid om iemand zonder ervaring maximaal 12 maanden in een lagere functieschaal te plaatsen. In deze periode kunnen de mensen ervaring opdoen, of je nu 17 of 45 jaar bent. Een jongere levert voor de werkgever net zoveel geld op als een volwassene, omdat zij uiteindelijk hetzelfde werk doen. Daarom vinden wij dat voor hetzelfde werk hetzelfde loon betaald moet worden.

Werkgevers misbruiken de coronacrisis, maar heeft dit wel met corona te maken?

Denk jij dat het eindbod alleen met de coronacrisis te maken heeft? Zou jij in een tijdelijke crisis structurele verslechteringsvoorstellen neerleggen? Wij denken van niet. Bij het merendeel van de bedrijven in de zoetwarenbranche worden prima winsten gemaakt. Bedrijven die wel getroffen zijn door de coronacrisis kunnen rekenen op alternatieve oplossingen, die de vak-

bonden geboden hebben. Werkgevers willen hierover geen afspraken maken. Het is beschamend om begrip van vakbonden en werknemers te vragen voor het invoeren van de jeugdloonschalen en een magere loonsverhoging als het bij veel bedrijven goed gaat.

Maar er is nog een reden waarom wij denken dat de werkgevers de coronacrisis misbruiken voor deze cao-onderhandelingen. Ze geven zelf al aan dat zij de cao veel te goed vinden. En dat blijkt ook uit de werkgeversvoorstellen van de afgelopen jaren. Ze liggen al jaren op ramkoers om allerlei verslechtingen in de cao door te voeren. De werkgevers willen niet meer serieus onderhandelen, ze willen gewoon een verslechting doorvoeren. In de communicatie naar hun personeel doen ze heel zielig vanwege de coronacrisis, maar daar trappen onze leden gelukkig niet in. Als wij aan de werkgevers nu niet laten zien dat wij dit niet accepteren, zullen ze de komende onderhandelingen nog harder inzetten om nog meer verslechtingen voor elkaar te krijgen. Wil jij dat er nu en in de toekomst geen verslechtingen in de cao komen, dan zullen we met z'n allen in actie moeten komen om de werkgevers te dwingen om met een beter bod te komen.

Waarom accepteren wij nu niet de 1% loonsverhoging en gaan we de volgende cao onderhandelingen een hogere loonsverhoging vragen?

Het eindbod bestaat niet alleen uit een loonsverhoging van 1%, maar ook uit een forse structurele verslechting van de jeugdlonen. Dat betekent dat wij ook met deze verslechting akkoord moeten gaan. Waarom moeten er structurele verslechtingen doorgevoerd worden in een tijdelijke crisis? Het gaat goed in de sector. Er zijn een aantal bedrijven waar het, vanwege corona, minder goed gaat. Met deze bedrijven zijn wij bereid om aparte afspraken te maken. Maar dit mag niet ten koste gaan van de loonsverhoging van de bedrijven waar het wel goed gaat. En structurele verslechtingen in een tijdelijk crisis zijn onacceptabel.

We draaien veel meer productie, we moeten zelfs overwerken. Waarom willen werkgevers ieder jaar dan toch weer verslechtingen doorvoeren?

Ja, dat moet je eigenlijk aan de werkgevers vragen. Maar als wij de brieven lezen, die de VBZ aan de werknemers hebben gestuurd, vinden werkgevers dat de cao Zoetwaren een hele goede cao is. Misschien wel te goed! En proberen ze op allerlei manieren verslechtingen door te voeren en een lage loonsverhoging te geven. Werkgevers weten hoe het werkt. Zij leggen de druk nu volledig bij de werknemers. Dan sturen ze ook nog een zielige brief dat het slecht gaat in de sector. Waarschijnlijk hopen ze dat jullie door deze brief niet in actie komen en dat er verslechtingen worden doorgevoerd. Het is nu aan jou of jij dit pikt en of jij samen met jouw collega's in actie komt. Want de vakbond dat zijn wij samen. Doe je niet mee, realiseer je dan dat het steeds moeilijker wordt om verslechtingen tegen te houden.

Werkgevers zeggen dat wij er in 2021 wel netto op vooruit gaan, klopt dat?

Wat we zien is dat de werkgevers de verlaging van de belastingen misbruiken om minder loonsverhoging te geven. Werkgevers vergeten even dat werknemers de afgelopen jaren flink meer belasting zijn gaan betalen. Nu krijgen jullie een kleine belastingverlaging en de werkgevers willen dit meteen inpikken door minder loonsverhoging te geven.

Mijn collega wil niet meedoen. Hij is veel te bang dat hij zijn baan verliest.

In Nederland heb je het recht om actie te voeren voor een goede cao. De werkgever mag jou hier niet voor ontslaan. Geloof niet alles wat een werkgever tegen je zegt, maar check het even bij ons. Als het woord actie valt dan denken veel mensen meteen aan staken. Maar voordat er gestaakt wordt, is daar al het een en ander aan voorafgegaan. We gaan nog niet staken, we proberen op een andere manier de druk bij de werkgevers op te voeren. Bij iedere actie die wij doen, is het belangrijk dat er zoveel mogelijk mensen aan meedoen. Want samen sta je sterker. Als de werkgevers blijven weigeren, dan zal staken de laatste optie zijn.